

stvo, po katerim le zamoremo stanovitno pripomoč v tacih zadregah pričakovati. Ta pripomoč se bo morebiti marsikterimu predolgočasna zdela, ali edina je sedanji čas, ko se število ljudi povsod množi.

Da se pa živinoreja v našem cesarstvu povzdigne, je treba, da se za pomnoženje živinske klaje skerbi, in v tem potrebujejo naše senožeti veliciga zboljšanja na več strani; tudi je živa potreba, da se prava razmera med žitam in klajo vpelje.

Možje, ki se domorodce imenujete in katerim je nad tem ležeče, da se nam meso po nižji ceni prodaja, prizadevajte si z besedo in djanjem, vsak v svojih okoljšinah, da se senožeti umno obdelujejo, mokre na suho devajo, suhe dostojno močijo in gnojijo, da se memo žita ne pozabi tudi detelje in drugih trav sejati itd.

Druga pomoč živinorejo zboljšati in povzdigniti pričakujejo kmetovavci od skerbne vlade, da nam podeli za živino toliko potrebno sol po nižji ceni.

Vlada je to potrebo očitno spoznala in je pred nekimi leti ukazala posebno živinsko sol napravljati, ki se v solnicah, kodar se dela, cent po 2 fl. 40 kr. prodaja.

Ali vožnina od teh solnic, katerih je le malo, znese od daljnih krajev tako veliko, da se je v vsih kronovinah živa želja oglasila: naj bi za blagor svojiga ljudstva skerbna vlada tisto dobroto, katero vživajo nekteri kraji na Tiroljskim, Solnograškim in Koroškim, kjer kmetovavci določeno mero soli (Limito-Salz) vsako leto po nižji ceni dobivajo, razširila enako po vsih deželah cesarstva, ali da bi se živinska sol, kakor tobak, povsod po eni ceni dobivala.

Ta pripomoč bi, kakor zboljšanje senožet in obilniši pridelovanje klaje, živinorejo gotovo povzdignila, veliko več bi se živine izredilo, in cena živine in mesa bi bila stanovitniši nižji.

Se hoče živinoreji resnično na noge pomagati, je treba, da se ji pomaga pri korenini. — vse drugo je pomoč le od danes do juter brez stanovitniga vspeha.

Dalje svetje imenovani časnik Štajarske kmetijske družbe: naj se na austrijskih mejah kontumacije za živino popravijo, da se še bolj kakor dosihmal odvrta ptuja goveja kuga od cesarskih dežel; — pravica mesarstva naj se svobodno vsacimu podeli, ki hoče živino klati ali v večih mestih naj se podeli saj več tacih pravic, — vsak pa naj bo primoran le v določenih mesnicah klati, da se klavna živina zamore po postavi ogledovati; — kakor na Laškim, Francoskim, Angleskim, v Belgii, Škocii, Olandii itd. naj se tudi pri nas primorajo mesarji, da meso volov, krav, bikov, telet, in sprednje in zadnje četerti očitno zaznamvajo s ceno mesa, brez da bi treba bilo kupcu dalje po ti popraševati.

Kmetijske skušnje.

(Konoplja brani zelje in drugo zelenjad pred gosencami). V Vestfalnu je ta skušnja tako gotova, da vsak otrok za njo vé. Časnik Nasavskih kmetovavcov in gojzdnarjev konopljo za tega voljo takole priporoča: So se sadike (flance) zelja, koloráb vsadile, se krog in krog njive ali grede po čevlji saksebi vtakne konopno seme. Kmalo začne konoplja rasti in je živa ograja njive. Konoplja ima poseben duh, ki je metuljem, ki se scer

na to zelenjad vsedajo in na-njo jajčka pokladajo, tako zoper, da na 3 do 5 korakov od konopelj se noben metulj ne vsede. Kamor se pa jajčka ne položé, tam se tudi gosence ne izredé, in tudi od bližnjiga zelnika, ki ni s konopljami ograjen, ne pridejo gosence na to njivo, če je obdana s konopljami. Če je ktera njiva posebno široka in dolga, naj se vsadi konoplja tudi v grede po versti ali sém ter tje.

Ogled nove kazenske postave

zoper hudodelstva, pregreške in prestopke

(Dalje.)

Od javne posilnosti.

Hudodelstvo javne (očitne) posilnosti se doprinaša v sledečih 13 primerlejih (tode deseti primerlej ni za naše kraje).

P prvi primerlej. Ako kdo samši ali pa z družimi vred shod, obstanek ali opravila kacega zbora, ki ga je vlada za pretresovanje javnih zadev poklicala, kake sodnije, ali druge javne oblastnije siloma moti ali opovera, ali jih v sklepanju z nevarnim žuganjem nagibati skuša, ako se ne pokaže, da je to djanje kako drugo težejše hudodelstvo.

To hudodelstvo gré kaznovati s težko ječo od enega do 5 let, in pri posebnih obtežavah do 10 let.

Drugi primerlej. Ravno s tim hudodelstvom se tudi zakrivi, kdor doprinese ravno zaznamovane djanja zoper postavno priznane skupšine (korporacije) ali zoper zборе, ki bivajo z vdeležbo ali pod nadgledom kake javne oblastnije.

To hudodelstvo je kaznovati s težko ječo od 6 mescov do enega leta, in pri posebnih obtežavah do 5 let.

Tretji primerlej. Če se kdo sam, ali tudi če se jih več, toda brez skupljanja, kaki izmed oseb pri hudodelstvu vstaje imenovanih, kadar ona gosposkini ukaz spolnuje, ali svoj ured ali službo svojo opravlja, v namenu, to spolnjenje ovreti, z nevarnim pretenjem ali djanskim silovitim lotenjem, če prav brez orožja in ranjenja, nasproti postavi: ali kako izmed teh djanj doprinese, da bi uredsko djanje ali kak službin opravek izsilil.

Tak hudodelnik naj se kaznuje s težko ječo od 6 mescov do 1 leta; če bi se pa bila zoperstava zgodila z orožjem, ali če bi bila s poškodvanjem ali ranjenjem združena, ali pa namenjena, kako uredsko djanje ali opravilo službe izsiliti, od 1 do 5 let.

Četerti primerlej. Ako kdo, ne obervivši se na gosposko, mirno posest zemlje, ali na-njo se nanašajočih pravic koga družega, z zbranimi več ljudmi, po silovitem napadu moti; ali če kdo tudi brez pomagavcov pridere v hišo ali stanovališe družega z orožjem obdan, in ondi na njega osebi, ali na njegovih domačih ljudéh, na blagu in premoženji, silo dela, naj storí le-to, da bi se maševal, ker misli, da se mu je kaka krivica zgodila, — da bi izpeljal pravico, ki se je lasti, — da bi kako obljubo ali dokazalo izsilil, ali kaki drugi sovražnosti ugodil.

Začetnik takošne posilnosti je podveržen kazni težke ječe od 1 do 5 let. Tisti, ki so se dali za pomagace rabiti, naj se kaznujejo z ječo od 6 mescov do 1 leta.

Peti primerlej. Druge hudobne poškodbe tuje lastnine se imajo za hudodelstvo javne posilnosti, kadar, ali:

1. škoda, ki je nastopila, ali katero je bil storivec nakanil, 25 goldinarjev preseže; ali če, ne gledé na velikost škode